

NBP

Narodowy Bank Polski

Październik 2016 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Październik 2016 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2016 r.

Najważniejsze w tym miesiącu

- **Publikacja pakietu legislacyjnego dotyczącego reformy systemu opodatkowania przedsiębiorstw**

Najważniejszym elementem opublikowanego przez Komisję Europejską (KE) pakietu inicjującego reformę systemu opodatkowania przedsiębiorstw w Unii Europejskiej (UE) jest projekt dyrektywy o wspólnej podstawie opodatkowania osób prawnych. Dokument określa zasady obliczania wspólnej podstawy opodatkowania, z uwzględnieniem zapisów ograniczających unikanie opodatkowania i przepisów dotyczących międzynarodowego wymiaru proponowanego systemu.

[*więcej w pkt. 1.3.*](#)

- **Program prac KE na 2017 r.**

W opublikowanym programie prac na 2017 r. KE przedstawiła 21 nowych inicjatyw w 10 priorytetowych obszarach, wśród nich propozycje dotyczące m.in.: perspektywy finansowej po 2020 r., średniookresowego przeglądu jednolitego rynku cyfrowego, wdrożenia strategii rynku wewnętrznego, planu działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych, publikacji białej księgi w sprawie przyszłości UE, europejskiego filaru praw socjalnych, europejskiego programu w zakresie migracji oraz lepszego egzekwowania prawa UE.

[*więcej w pkt. 1.4.*](#)

- **Posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 20–21 października 2016 r.**

Październikowe posiedzenie Rady Europejskiej poświęcono polityce migracyjnej i handlowej UE oraz relacjom z Rosją w kontekście sytuacji w Syrii. Szefowie państw lub rządów państw członkowskich podjęli temat ochrony granic zewnętrznych UE i nieuregulowanych przepływów migracyjnych. Rada Europejska podkreśliła też znaczenie walki z nieuczciwymi praktykami handlowymi.

[*więcej w pkt. 4.1.*](#)

- **Raport o płynności rynkowej oraz animatorach rynków**

Opublikowany przez Europejską Radę ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) raport o płynności rynkowej nie stwierdza jednoznacznie, czy zmienił się poziom płynności w ostatnich latach. W przypadku niektórych rynków, np. obligacji korporacyjnych, wartości niektórych wskaźników wskazywały jednak na spadek płynności. Jako powody ograniczania działalności animatorów rynku wymieniono w szczególności spadek liczby uczestników rynku oraz ograniczenia kapitałowe i bilansowe wynikające z regulacji pokryzysowych.

[*więcej w pkt. 6.1.*](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	5
1.1. Publikacja wyników ewaluacji funkcjonowania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności w poprzedniej unijnej perspektywie finansowej	5
1.2. Komunikat KE na temat polityki handlowej UE	5
1.3. Publikacja pakietu legislacyjnego dotyczącego reformy systemu opodatkowania przedsiębiorstw	6
1.4. Program prac KE na 2017 r.	7
2. Rada Unii Europejskiej	9
2.1. Posiedzenie Rady Ecofin 11 października 2016 r.	9
3. Eurogrupa	10
3.1. Posiedzenie Eurogrupy 10 października 2016 r.	10
4. Rada Europejska	11
4.1. Posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 20–21 października 2016 r.	11
5. Europejski Bank Centralny	13
5.1. Zmiany w kryteriach kwalifikowania zabezpieczeń i środków sterowania ryzykiem dla niezabezpieczonych obligacji bankowych	13
5.2. Wyniki październikowego badania akcji kredytowej banków strefy euro	13
5.3. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej	14
5.4. Przebieg programu skupu aktywów	14
5.5. Macroprudential Bulletin	14
5.6. Raport dotyczący struktur finansowych	15
5.7. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	16
6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	17
6.1. Raport w sprawie płynności rynkowej oraz animatorów rynków	17
6.2. Raport w sprawie potencjalnego wpływu wymogów dotyczących wskaźnika dźwigni na płynność rynkową	17
6.3. Odpowiedź na konsultacje KE w sprawie przeglądu ram nadzoru makroostrożnościowego w UE	18
7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	20
7.1. Plan prac na 2017 r.	20
7.1. Stanowisko w sprawie przeglądu uregulowań dotyczących dużych ekspozycji	21
7.2. Konsultacje EBA dotyczące standardów technicznych raportowania wskaźnika minimalnego wymogu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych	21
8. Inne	23

8.1. Piętnasta runda negocjacji umowy handlowej UE–USA	23
8.2. Szósta misja przeglądowa gospodarki Hiszpanii	23
8.3. Kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa UE–Kanada podpisana	24
Zapowiedzi wydarzeń w listopadzie 2016 r.	25
Wykaz skrótów	26
Autorzy i źródła	29

1. Komisja Europejska

1.1. Publikacja wyników ewaluacji funkcjonowania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności w poprzedniej unijnej perspektywie finansowej

KE opublikowała 7 października 2016 r. wyniki [ewaluacji](#) funkcjonowania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności w ramach poprzedniej unijnej perspektywy finansowej (lata 2007–2013). Ewaluację przeprowadziły niezależne firmy i konsorcja wybrane w drodze przetargu.

Udostępnione w poprzednim okresie programowania środki ze wskazanych funduszy UE, w łącznej wysokości 269,9 mld euro, zostały wykorzystane na dofinansowanie projektów w ramach polityki spójności, wspierających m.in.: rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, budowę infrastruktury, kulturę, rewitalizację obszarów miejskich.

Zgodnie z zagregowanymi szacunkami przeprowadzonymi w ramach ewaluacji każde euro z wyżej wymienionych funduszy zainwestowane w latach 2007–2013 przełoży się średnio (do 2023 r.) na wytworzenie dodatkowego PKB w wysokości 2,74 euro. Oszacowany wpływ na wysokość PKB wynosi średnio 4,2% PKB w tzw. krajach kohezyjnych¹ oraz 0,4% PKB w pozostałych państwach członkowskich UE. Ocena wpływu środków z funduszy na PKB uwzględnia wpływ finansowania – zarówno bezpośredni (poprzez inwestycje), jak i pośredni (poprzez zwiększone obroty handlowe) – oraz wysokość wkładu danego kraju do unijnego budżetu.

Analizy wykazały, że środki udostępnione z funduszy w latach 2007–2013 przyczyniły się do konwergencji regionalnej w UE (rozumianej jako zmniejszenie różnic PKB *per capita* pomiędzy regionami). Konwergencja ta była jednak nieznaczna głównie ze względu na kryzys finansowy. Jednocześnie gdyby środki z funduszy nie były dostępne, w UE najprawdopodobniej wystąpiłaby regionalna dywergencja poziomu PKB *per capita*.

1.2. Komunikat KE na temat polityki handlowej UE

KE przedstawiła 18 października br. [komunikat](#) *W kierunku silnej polityki handlowej dla UE na rzecz miejsc pracy i wzrostu gospodarczego*, w którym zwróciła się do państw członkowskich o wsparcie jej działań na rzecz eliminacji nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach UE z państwami trzecimi, takich jak dumping czy subsydiowanie towarów eksportowych. W komunikacie KE apeluje o wzmocnienie dotychczasowych instrumentów ochrony handlu UE zwłaszcza poprzez szybkie przyjęcie wniosku z 2013 r. w sprawie modernizacji środków ochrony rynku przeciwdziałających

¹ Są to kraje, w których dochód narodowy brutto *per capita* jest mniejszy niż 90% średniej UE (13 krajów, które dołączyły do UE po 2004 r. oraz Grecja i Portugalia).

praktykom szkodzącym interesom handlowym Wspólnoty. W przedmiotowym komunikacie KE zaproponowała m.in. nową formułę postępowania antydumpingowego, w tym nową metodę obliczania skali dumpingu (tj. różnicy między ceną sprzedaży produktu na rynku eksportera i ceną sprzedaży tego samego produktu na rynku nabywcy) przy imporcie z krajów, w których występują zakłócenia konkurencyjne na rynku lub w których państwo ma dominujący wpływ na rozwój gospodarczy. Ponadto KE zobowiązała się również do przedstawienia do końca bieżącego roku wniosku w sprawie wzmocnienia przepisów prawnych UE dotyczących stosowania środków antysubsydyjnych.

1.3. Publikacja pakietu legislacyjnego dotyczącego reformy systemu opodatkowania przedsiębiorstw

KE opublikowała 25 października br. trzy projekty dyrektyw mające na celu zreformowanie systemu opodatkowania firm w UE.

Najważniejszym elementem opublikowanego przez KE pakietu inicjującego reformę systemu opodatkowania przedsiębiorstw w UE jest projekt dyrektywy dotyczący wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych. Dokument określa zasady obliczania wspólnej podstawy opodatkowania, z uwzględnieniem zapisów ograniczających unikanie opodatkowania i przepisów dotyczących międzynarodowego wymiaru proponowanego systemu.

Najważniejszą propozycją legislacyjną w pakiecie jest projekt [dyrektywy](#) dotyczący wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych (*Common Corporate Tax Base*)². Wniosek koncentruje się na pierwszym etapie wdrażania wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania przedsiębiorstw (*Common Consolidated Corporate Tax Base, CCCTB*). W szczególności określa on zasady obliczania wspólnej podstawy opodatkowania, z uwzględnieniem zapisów ograniczających unikanie opodatkowania oraz tych, które dotyczą międzynarodowego wymiaru proponowanego systemu. Przepisy regulujące konsolidację opodatkowania zostaną określone w drugim etapie, po osiągnięciu porozumienia politycznego na temat wspólnej podstawy opodatkowania. Zostaną one zawarte w odrębnym projekcie dyrektywy.

² Publikacja dyrektywy została zapowiedziana w *Planie działania na rzecz sprawiedliwego i skutecznego systemu podatków korporacyjnych w UE*, opublikowanym w czerwcu 2015 r. Plan przewidywał dwa etapy wprowadzania CCCTB, ponieważ Radzie Unii Europejskiej nie udało się wcześniej osiągnąć porozumienia w sprawie bardziej ambitnego projektu dyrektywy z 2011 r. dotyczącego wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania firm (problematyczną kwestią okazała się głównie konsolidacja podatku). Więcej na temat Planu w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z czerwca 2015 r.

W skład pakietu wchodzi także projekt [dyrektywy](#) na temat systemu rozstrzygania sporów dotyczących podwójnego opodatkowania w UE. Celem projektu jest zwiększenie efektywności działania istniejących mechanizmów rozwiązywania sporów. Wniosek KE zakłada, że mechanizmy te obejmą szerszy wachlarz spraw oraz że zostaną określone dopuszczalne ramy czasowe uzgadniania przez państwa członkowskie wiążących rozwiązań w sprawie podwójnego opodatkowania.

Trzecią propozycją legislacyjną pakietu jest projekt [nowelizacji](#) dyrektywy mającej przeciwdziałać praktykom unikania opodatkowania (przyjętej 12 lipca br.³). Nowelizacja ma na celu uniemożliwienie wykorzystywania przez przedsiębiorstwa luk prawnych wynikających z odmiennej kwalifikacji podatkowej instrumentów finansowych lub podmiotów w dwóch różnych systemach prawnych (czyli z tzw. rozbieżnych uzgodnień hybrydowych). Dyrektywa w sprawie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania uwzględnia takie rozbieżności w obrębie UE. Projekt nowelizacji jest uzupełnieniem tej dyrektywy – dotyczy problemu rozbieżności w krajach spoza UE.

1.4. Program prac KE na 2017 r.

W opublikowanym 25 października 2016 r. [programie prac](#) KE na 2017 r. przedstawiono 21 nowych inicjatyw. Zapowiedziane projekty, podobnie jak te określone w roku ubiegłym, dotyczą 10 obszarów priorytetowych, które przewodniczący KE zaprezentował podczas przemówienia inauguracyjnego w Parlamencie Europejskim (PE) w 2014 r. Są one również zgodne z priorytetami wskazanymi podczas nieformalnego spotkania 27 szefów państw lub rządów UE w Bratysławie 16 września 2016 r.

W opublikowanym programie prac na 2017 r. KE przedstawiła 21 nowych inicjatyw w 10 obszarach priorytetowych. Wśród nowych inicjatyw znalazły się propozycje dotyczące m.in.: perspektywy finansowej po 2020 r., średniookresowego przeglądu jednolitego rynku cyfrowego, wdrożenia strategii rynku wewnętrznego, planu działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych, publikacji białej księgi w sprawie przyszłości Europy, europejskiego filaru praw socjalnych, europejskiego programu w zakresie migracji oraz lepszego egzekwowania prawa UE.

Wśród nowych inicjatyw KE na 2017 r. znalazły się propozycje dotyczące m.in.: perspektywy finansowej po 2020 r., inicjatywy na rzecz ludzi młodych, średniookresowego przeglądu jednolitego rynku cyfrowego, wdrożenia strategii rynku wewnętrznego, planu działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych, publikacji białej księgi w sprawie przyszłości Europy, europejskiego filaru praw socjalnych, wzmocnienia instrumentów ochrony handlu, europejskiego programu

³ [Dyrektywa](#) 2016/1164.

w zakresie migracji, pakietu ochrony danych, wdrażania planu działania na rzecz obronności, modernizacji procedur komitologicznych⁴, a także lepszego egzekwowania prawa UE.

Biała księga w sprawie przyszłości Europy, której publikacja przewidywana jest w pierwszym kwartale 2017 r., będzie określała kroki zmierzające do reformy UE 60 lat po podpisaniu Traktatów Rzymskich. Dokument dotyczyć będzie w szczególności przyszłości unii gospodarczej i walutowej (UGW), tj. przygotowania drugiego etapu pogłębiania UGW, przeglądu paktu stabilności i wzrostu, inkorporowania treści Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w UGW do porządku prawnego UE. Inicjatywa będzie również obejmowała przegląd Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego. Celem przeglądu będzie wzmocnienie efektywności funkcjonowania nadzoru mikro- i makroostrożnościowego. Priorytetem w pracach KE pozostanie dokończenie budowy unii bankowej, w tym uzgodnienie propozycji legislacyjnej w sprawie europejskiego systemu ubezpieczenia depozytów (*European Deposit Insurance Scheme, EDIS*).

KE przedstawiła ponadto 18 nowych wniosków mających na celu poprawę jakości istniejącego prawodawstwa UE w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej (*Regulatory Fitness and Performance Program, REFIT*), a także zaplanowała wycofanie 19 projektów legislacyjnych oraz 16 obowiązujących aktów prawnych KE, które stały się nieaktualne. Przygotowując program prac na 2017 r., KE uwzględniła wyniki konsultacji przeprowadzonych z PE i Radą Unii Europejskiej (Radą) w związku z listem intencyjnym, który przewodniczący KE i pierwszy wiceprzewodniczący KE przedstawili 14 września br. po wygłoszeniu orędzia przewodniczącego o stanie UE. Program prac KE będzie podstawą wspólnej deklaracji przewodniczących PE, Rady i KE, w której określone zostaną priorytety na 2017 r. oraz propozycje legislacyjne wymagające priorytetowego traktowania w procesie legislacyjnym.

⁴ W I kw. 2017 r. KE zamierza przedstawić propozycje legislacyjne, które służyłyby dostosowaniu zasad dotyczących przyjmowania unijnych aktów prawa pochodnego do zaktualizowanych przepisów traktatowych, oraz planuje ocenić legitymację demokratyczną istniejących procedur przyjmowania aktów delegowanych i wykonawczych.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Posiedzenie Rady Ecofin 11 października 2016 r.

- **Postępy we wdrażaniu unii bankowej**

Ministrowie zapoznali się z dotychczasowym stanem prac w ramach doraźnej grupy roboczej do spraw wzmocnienia unii bankowej (Ad Hoc Working Party on Strengthening the Banking Union, AHWP). Podczas posiedzeń AHWP dyskutowano m.in. o propozycji zmian do projektu legislacyjnego EDIS oraz analizowano opublikowany przez KE [raport](#) na temat unii bankowej analizujący m.in., jak zakres podmiotowy EDIS czy kwestia utrzymania opcji narodowych i wyłączeń wpływają, na ostateczny kształt trzeciego filaru unii bankowej. Odnotowano także przystępowanie kolejnych państw uczestniczących w unii bankowej do porozumień w sprawie linii kredytowej (*Loan Facility Agreement*) dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Fund*, SRF) w ramach uzgodnionego finansowania pomostowego. Do 27 września 2016 r. powyższe porozumienia podpisało 14 z 19 krajów uczestniczących w jednolitym mechanizmie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Mechanism*, SRM). Transfer składek jest zgodny z postanowieniami zawartymi w umowie międzyrządowej o przekazywaniu i uwspólnianiu składek na rzecz jednolitego SRF (tzw. IGA). Belgia jako jedyny kraj członkowski UE nie wdrożyła w pełni dwóch kluczowych dla sektora bankowego aktów prawnych: dyrektywy w sprawie naprawy oraz uporządkowanej restrukturyzacji i likwidacji banków (*Bank Recovery and Resolution Directive*, BRRD) oraz dyrektywy w sprawie systemów gwarancji depozytów (*Deposit Guarantee Scheme Directive*, DGSD).

- **Dyskusja na temat zwiększania przejrzystości podatkowej i walki z unikaniem opodatkowania**

Rada przyjęła także konkluzje dotyczące komunikatu KE w sprawie przejrzystości podatkowej i walki z unikaniem opodatkowania, opublikowanego 5 lipca br. (w następstwie ujawnienia w kwietniu br. tzw. dokumentów panamskich)⁵. W konkluzjach podkreślono m.in potrzebę zapobiegania ukrywaniu środków finansowych na szeroką skalę, ponieważ utrudnia to walkę z uchylaniem się od opodatkowania, praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu.

⁵ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lipca br.

3. Eurogrupa

3.1. Posiedzenie Eurogrupy 10 października 2016 r.

Grecja kontynuuje działania niezbędne do zakończenia pierwszego przeglądu realizacji trzeciego programu pomocowego przyjętego latem 2015 r. Decyzje greckich władz spotkały się z uznaniem ministrów finansów krajów strefy euro zgromadzonych na posiedzeniu Eurogrupy, które miało miejsce 10 października 2016 r. Członkowie Eurogrupy przyjęli z zadowoleniem informację o wdrożeniu przez Ateny piętnastu działań, których pełne wprowadzenie warunkowało dalsze wypłaty zatwierdzonej już pomocy finansowej z Europejskiego Mechanizmu Stabilności (*European Stability Mechanism*, ESM). Przedstawiciele Eurogrupy docenili postępy w realizacji reformy emerytalnej oraz restrukturyzacji sektora energetycznego, a także działań uskutecznić zarządzanie w sektorze bankowym. Odnotowano także postępy w prywatyzacji, zaznaczając jednocześnie, że konieczne jest zapewnienie operacyjności funduszu prywatyzacyjnego przed końcem 2016 r., do czego ma się przyczynić m.in. jak najszybsze wyznaczenie członków zarządu funduszu. Wprowadzenie powyższych zmian toruje drogę do zatwierdzenia przez Radę Zarządzającą ESM wypłaty kolejnej puli środków w wysokości 1,1 mld euro w ramach drugiej transzy pomocy finansowej. Kwota ta zostanie przeznaczona na potrzeby Grecji związane z obsługą zadłużenia. Wypłata pozostałej kwoty w wysokości 1,7 mld euro w ramach tej samej puli środków będzie możliwa po wydaniu przez instytucje unijne pozytywnej oceny co do uregulowania przez Grecję zaległości płatniczych.

Przedstawiciele instytucji unijnych wkrótce rozpoczną drugi przegląd realizacji przez Grecję postanowień przyjętych w ramach trzeciego programu pomocowego. Eurogrupa wezwała władze greckie do intensywnej współpracy z instytucjami, tak by druga weryfikacja programu mogła się zakończyć terminowo.

4. Rada Europejska

4.1. Posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 20–21 października 2016 r.

Posiedzenie Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 20–21 października 2016 r. poświęcono polityce migracyjnej i polityce handlowej UE oraz unijnym relacjom z Rosją w kontekście sytuacji w Syrii. Szefowie państw lub rządów państw członkowskich podsumowali najnowsze wydarzenia dotyczące polityki migracyjnej UE.

Rada Europejska skupiła się na ochronie granic zewnętrznych UE oraz nieuregulowanych przepływach migracyjnych, z naciskiem na zapobieganie nielegalnej migracji wzdłuż szlaku śródziemnomorskiego oraz utrzymanie kontroli na szlaku wschodniośródziemnomorskim. W swoich konkluzjach Rada Europejska:

- podkreśliła znaczenie wejścia w życie rozporządzenia w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej (6 października br.), które umożliwi wzmocnienie kontroli na granicach zewnętrznych UE i powrocie do stosowania zasad z Schengen;
- zaapelowała o szybkie przyjęcie zmienionego kodeksu granicznego Schengen⁶, wprowadzającego systematyczne kontrole wszystkich podróżnych przekraczających granice zewnętrzne UE;
- zapowiedziała kontynuację współpracy z krajami pochodzenia imigrantów i ich tranzytu (ze szczególnym uwzględnieniem państw Afryki) w zapobieganiu nielegalnej migracji i powrotach migrantów o nieuregulowanym statusie;
- wezwała wysoką przedstawiciel UE do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, by na grudniowym posiedzeniu Rady Europejskiej przedstawiła postępy we współpracy z pięcioma wybranymi państwami afrykańskimi i pierwsze wyniki osiągnięte w zakresie przyjazdów i powrotów;
- zaapelowała o przyspieszenie powrotów nielegalnych imigrantów z wysp greckich do Turcji oraz dalszą realizację oświadczenia UE–Turcja, w tym o liberalizacji reżimu wizowego;
- zwróciła się do państw członkowskich z prośbą o udzielenie niezbędnej pomocy Grecji (także przez właściwe agencje UE).

Polityka migracyjna i handlowa UE oraz unijne relacje z Rosją w kontekście sytuacji w Syrii – to tematy którym poświęcono październikowe posiedzenie Rady Europejskiej. Szefowie państw lub rządów państw członkowskich dyskutowali o ochronie granic

⁶ Więcej na temat reformy kodeksu Schengen w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z grudnia 2015 r.

zewnątrznych UE i nieuregulowanych przepływów migracyjnych. Rada Europejska podkreśliła też znaczenie walki z nieuczciwymi praktykami handlowymi.

Rada Europejska odnotowała komunikat KE *W kierunku solidnej polityki handlowej dla UE zatrudnienia i wzrostu*⁷ i zwróciła uwagę na konieczność walki z nieuczciwymi praktykami handlowymi. Zaznaczyła także, jak ważne jest szybkie podpisanie i tymczasowe stosowanie kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej UE–Kanada.

⁷ Więcej na temat komunikatu w [pkt. 1.2.](#)

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Zmiany w kryteriach kwalifikowania zabezpieczeń i środków sterowania ryzykiem dla niezabezpieczonych obligacji bankowych

W związku z implementacją dyrektywy BRR Europejski Bank Centralny (EBC) [zdecydował](#) się na wprowadzenie zmian w kryteriach kwalifikowania zabezpieczeń oraz narzędziach stosowanych do ograniczania ryzyka w odniesieniu do emitowanych przez instytucje kredytowe i firmy inwestycyjne uprzywilejowanych niezabezpieczonych instrumentów dłużnych (*unsecured bank bonds*, UBBs). Od 1 stycznia 2017 r. limit UBBs zostanie zredukowany z 5% do 2,5%. Limit nie będzie dotyczył sytuacji, w której po zastosowaniu wszystkich możliwych redukcji (*haircut*) wartość UBBs nie będzie przekraczała 50 mln euro lub kiedy gwarantem dla UBBs będzie instytucja sektora publicznego mająca prawo do nakładania podatków. W 2017 r. EBC dokona przeglądu decyzji, tak aby uwzględnić nowe postanowienia odnośnie do wspólnego europejskiego podejścia w tym zakresie.

5.2. Wyniki październikowego badania akcji kredytowej banków strefy euro

EBC [opublikował](#) 18 października br. wyniki cokwartalnego badania akcji kredytowej banków strefy euro. Ankieta była przeprowadzona od 12 do 27 września br. i wzięło w niej udział 141 banków. W przeciwieństwie do II kw., w którym banki wskazywały na luzowanie, w III kw. – zgodnie z przewidywaniami – nie zauważono zmian w kwestii kryteriów kredytowych dla przedsiębiorstw (odpowiednio -7%⁸ w II kw. i 0% w III kw.). Warunki udzielania kredytów dla gospodarstw domowych poprawiły się (-2% w drugim kwartale i -4% w trzecim kwartale) głównie za pośrednictwem presji konkurencyjnej. Wzrósł całkowity popyt na kredyty w strefie euro. Głównym czynnikiem wzrostu był niski poziom stóp procentowych. W przypadku sektora gospodarstw domowych przyczyniły się do tego również obiecująca perspektywa na rynku nieruchomości oraz pozytywne nastroje konsumentów co do kształtowania się sytuacji gospodarczej.

W III kw. ujemna stopa depozytu EBC nadal pozytywnie wpływa na poziom kredytów, choć jednocześnie oddziałuje negatywnie na marże i zysk netto banków z tytułu odsetek. Banki przeznaczyły płynność uzyskaną dzięki programowi skupu aktywów EBC (*expanded asset purchase programme*, APP) głównie na przyznawanie kredytów na cele związane z refinansowaniem oraz, w mniejszym zakresie, na zakup aktywów.

⁸ Różnica wartości procentowej banków w badanej próbie, które deklarują, że zauważyły zaostrzenie w warunkach kredytowania i wartości procentowej banków, które deklarują, że zauważyły ich luzowanie.

5.3. Decyzje w sprawie polityki pieniężnej

Podczas [posiedzenia](#) 20 października br. Rada Prezesów EBC podjęła decyzję o pozostawieniu stóp procentowych na niezmiennym poziomie. Wynoszą one odpowiednio:

- 0,00% – stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 0,25% – stopa kredytu w banku centralnym,
- -0,40% – stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Podczas [konferencji](#) prasowej Mario Draghi podkreślił, że Rada Prezesów oczekuje, że podstawowe stopy procentowe EBC w długim okresie pozostaną na obecnym lub niższym poziomie. Potwierdził również, że program skupu aktywów APP w wysokości 80 mld euro miesięcznie będzie kontynuowany przynajmniej do marca 2017 r.

5.4. Przebieg programu skupu aktywów

W związku z wdrożonymi programami Eurosystem skupił aktywa o wartości (według stanu na 21 października br.):

- 35 mld 886 mln euro – w ramach programu skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP);
- 1 bln 113 mld 942 mln euro – w ramach skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny (PSPP);
- 21 mld 283 mln euro – w ramach programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP);
- 196 mld 490 mln euro – w ramach trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3).

5.5. Macroprudential Bulletin

EBC opublikował 25 października br. drugi numer [Biuletynu Makroostrożnościowego](#). Dokument ukazuje się dwa razy w roku. W Biuletynie przedstawiane są bieżące kwestie istotne dla polityki makroostrożnościowej, wyniki prac analitycznych oraz zagadnienia regulacyjne.

W pierwszym rozdziale omówiono badanie EBC dotyczące tzw. efektów drugiej rundy⁹ w testach warunków skrajnych sektora bankowego. Analizę przeprowadzono z wykorzystaniem narzędzi analitycznych EBC. Oceniono wpływ zmian wolumenu kredytów w scenariuszu bazowym i szokowym na rentowność i wypłacalność banków, a także przedstawiono skutki dostosowania struktury bilansów banków, którego celem jest uzyskanie wymaganego poziomu współczynnika adekwatności kapitałowej w sytuacji kryzysowej. Przynajmniej częściowo dostosowanie odbywałoby

⁹ Czyli efektów dostosowania przez banki struktury ich bilansu w reakcji na szok. Dotychczas efekty te nie były analizowane w ramach europejskich testów warunków skrajnych - metodyka testów zakładała statyczność bilansów banków.

się poprzez redukcję aktywów ważonych ryzykiem, co spowodowałoby ograniczenie podaży kredytów. Wynikające z tego pogorszenie uwarunkowań makrofinansowych pogłębiłoby negatywny wpływ zmian w bilansach na wypłacalność banków. Badanie wykazało również, że wystąpienie efektu zarażania, zarówno wewnątrz sektora bankowego, jak i między innymi sektorami gospodarki, mogłoby dodatkowo osłabić bazę kapitałową banków. W raporcie zwrócono uwagę, że odpowiednio stosowane bufony kapitałowe (zwłaszcza antycykliczny bufor kapitałowy) mogłyby zmniejszyć negatywne skutki scenariusza szokowego.

Drugi rozdział przedstawia wyniki monitoringu wag ryzyka banków strefy euro. Banki podlegające nadzorowi w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego (*Single Supervisory Mechanism, SSM*) zwiększają udział bezpiecznych aktywów w swoich portfelach. Dowodem tego jest spadek średnich wag ryzyka oraz zwiększenie udziału ekspozycji z niższym prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania.

W trzecim rozdziale zaprezentowano aspekty związane z handlem wysokiej częstotliwości (*high-frequency trading, HFT*) na rynkach finansowych. Rozwój HFT może negatywnie wpływać na płynność, zmienność i odporność rynku. W rozdziale omówiono wpływ kwotowań wysokiej częstotliwości na przetwarzanie informacji oraz reakcję rynków na wstrząsy zewnętrzne. Uwzględniono również wpływ transakcji w ramach tzw. *dark pools*¹⁰ na zmienność cen. Autorzy badań dowodzą, że o ile zmiany rynkowe wynikające z rozwoju transakcji o wysokiej częstotliwości mogą ograniczać zmienność rynku w normalnych czasach, o tyle w czasach kryzysu mogą ją wzmocnić. Dlatego postulują się wprowadzenie regulacji przeciwdziałających tym ryzykom.

Dodatkowo w Biuletynie został przedstawiony przegląd instrumentów makroostrożnościowych wprowadzonych w poszczególnych państwach strefy euro od marca 2016 r.

5.6. Raport dotyczący struktur finansowych

Z [raportu](#) dotyczącego struktur finansowych, który EBC [opublikował](#) 27 października br., wynika, że konsolidacja sektora bankowego postępowała w 2015 r. głównie z powodu presji na ograniczanie kosztów, delewarowanie i restrukturyzację. Liczba instytucji kredytowych działających w strefie euro zmalała na koniec 2015 r. do 5475 (w poprzednim roku liczba ta wynosiła 5614). O 1,3% w stosunku do 2014 r. obniżyły się całkowite aktywa sektora bankowego strefy euro i z końcem roku sięgnęły 27,7 bln euro. System bankowy zmniejszył swoją zależność w zakresie finansowania od hurtowych źródeł finansowania oraz finansowania pochodzącego z banków centralnych. Wzrósł natomiast poziom finansowania oparty na depozytach.

¹⁰ *Dark pools* są to alternatywne systemy zawierania transakcji, które łączą zlecenia kupna i sprzedaży akcji bez wyświetlania tych kwotowań na rynku.

Po raz pierwszy od początku kryzysu finansowego w 2008 r. obniżył się wskaźnik kredytów zagrożonych (*non-performing loans*, NPLs). W niektórych krajach strefy euro¹¹ ich poziom utrzymuje się jednak powyżej 10% dlatego niezbędne jest podjęcie działań zaradczych, które doprowadziłyby do uwolnienia kapitału banków i zwiększenia akcji kredytowej, co wsparłoby ożywienie gospodarcze.

5.7. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w październiku następujące [opinie](#):

- do cypryjskiej ustawy w sprawie obsługi nieruchomości i udziałów w kapitale zakładowym nabytych przez instytucję kredytową w wyniku przeprowadzenia przez dłużnika postępowania układowego (CON/2016/48);
- do dyrektywy PE i Rady zmieniającej dyrektywę UE 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i zmieniającej dyrektywę 2009/101/WE (CON/2016/49);
- do polskiej ustawy o zasadach zwrotu określonych kwot spreadów walutowych pobieranych w przypadku kredytów powiązanych z walutami obcymi (CON/2016/50).

¹¹ Na Cyprze, w Grecji, Irlandii, Portugalii i Słowenii.

6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

6.1. Raport w sprawie płynności rynkowej oraz animatorów rynków

W opublikowanym 6 października 2016 r. [raporcie](#) Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) przeanalizowała kształtowanie się ogólnej płynności na rynkach finansowych oraz podaży płynności ze strony animatorów rynków (*market makers*). W badaniu wykorzystano dane rynkowe i informacje uzyskane z ankiety ESRB, przeprowadzonej wśród 13 największych banków pełniących w Europie funkcję animatora rynku.

Opublikowany przez ESRB raport o płynności rynkowej nie stwierdza jednoznacznie, czy zmienił się poziom płynności w ostatnich latach. W przypadku niektórych rynków, np. obligacji korporacyjnych, wartości pewnych wskaźników wskazywały jednak na spadek płynności. Jako powody ograniczania działalności animatorów rynku wymieniono w szczególności spadek liczby uczestników rynku oraz ograniczenia kapitałowe i bilansowe wynikające z regulacji pokryzysowych.

Wyniki analizy zmian płynności w ostatnich latach są niejednoznaczne. Istnieją jednak przesłanki wskazujące, że płynność na niektórych rynkach się zmniejszyła – dotyczy to w szczególności rynku obligacji korporacyjnych. Respondenci w ankiecie ESRB jako główne przyczyny ograniczania przez nich działalności animatora rynków wskazywali przede wszystkim: spadek liczby uczestników rynku, ograniczenia kapitałowe i bilansowe wynikające z regulacji pokryzysowych oraz zmiany w strukturze rynku. Według banków największy wpływ na spadek ich zdolności do pełnienia funkcji animatorów rynku mają regulacje dotyczące wymogów kapitałowych i płynności oraz podwyższone wymogi przejrzystości wynikające z nowych przepisów MiFID II/MiFIR. W raporcie zwrócono również uwagę na niewystarczającą dostępność danych, która utrudnia dokładną ocenę poziomu płynności rynkowej oraz związanych z nią czynników ryzyka systemowego.

6.2. Raport w sprawie potencjalnego wpływu wymogów dotyczących wskaźnika dźwigni na płynność rynkową

ESRB opublikowała 6 października br. [raport](#), w którym przedstawiła wyniki analiz dotyczących wpływu wskaźnika dźwigni na poziom płynności na rynkach. Zaprezentowane przez ESRB wnioski zostały wykorzystane w przygotowanym przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (European Banking Authority, EBA) raporcie dla KE dotyczącym kalibracji wskaźnika dźwigni¹².

¹² Więcej na temat raportu w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z sierpnia-września br.

W dokumencie ESRB stwierdziła, że na obecnym etapie trudno jest jednoznacznie ocenić wpływ wprowadzenia wskaźnika dźwigni na poziom płynności rynkowej. Z jednej strony ustanowienie wymogu dźwigni może w przypadku niektórych banków zmniejszyć atrakcyjność działalności związanej z zapewnianiem płynności rynkowej oraz spowodować wzrost kosztów kapitału dla instytucji o niskich średnich wagach ryzyka. Z drugiej strony – powinno zapewnić minimalny poziom odporności banków we wszystkich fazach cyklu finansowego, dzięki czemu byłyby w stanie kontynuować świadczenie usług zapewniających płynność również w okresach napięć rynkowych. ESRB pokreśliła, że analizy przedstawione w raporcie powinny być traktowane jako punkt wyjścia do dalszych badań w tym zakresie.

6.3. Odpowiedź na konsultacje KE w sprawie przeglądu ram nadzoru makroostrożnościowego w UE

W opublikowanym 24 października br. [dokumencie](#) ESRB przedstawiła swoje stanowisko w sprawie przeglądu ram nadzoru makroostrożnościowego w UE. Opinia jest odpowiedzią na rozpoczęte 1 sierpnia br. konsultacje KE w tej sprawie. Pytania KE dotyczą: stosowanych narzędzi makroostrożnościowych dla sektora bankowego, potencjalnych nowych instrumentów dla sektora pozabankowego, podziału kompetencji w stosowaniu narzędzi między organami krajowymi, EBC/SSM i ESRB oraz zasad funkcjonowania ESRB¹³.

ESRB zdecydowała się przygotować ogólną odpowiedź na kwestie poruszane przez KE w dokumencie konsultacyjnym, zgodnie z zakresem swoich kompetencji. Najważniejsze postulaty zawarte w dokumencie przekazanym do KE to:

- potwierdzenie umocowania ESRB w strukturach EBC, w tym utrzymanie roli prezesa EBC jako przewodniczącego ESRB;
- opowiedzenie się przeciw ewentualnemu zmniejszaniu składu Rady Generalnej, ponieważ obecny szeroki skład pozwala na wymianę poglądów między przedstawicielami instytucji o odmiennych zakresach uprawnień i doświadczeniach;
- podkreślenie kluczowej roli ESRB w dialogu między władzami makroostrożnościowymi z krajów członkowskich UE oraz w ocenie podejmowanych przez te władze działań makroostrożnościowych, w tym dotyczących skutków transgranicznych i międzysektorowych prowadzonej polityki;
- poszerzenie zakresu obowiązkowego stosowania zasady wzajemności w odniesieniu do instrumentów makroostrożnościowych pakietu w sprawie wymogów kapitałowych (CRDIV/CRR);
- zapewnienie we wszystkich krajach UE dostępu do pełnego zestawu instrumentów umożliwiających reakcję na różne rodzaje ryzyka systemowego;

¹³ Więcej na temat tych konsultacji w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z sierpnia-września br.

- uproszczenie procedur stosowania dostępnych instrumentów, w szczególności zniesienie obowiązującej obecnie zasady używania instrumentów makroostrożnościowych według określonej hierarchii i po skomplikowanej procedurze opiniowania;
- podkreślenie konieczności kontynuowania prac związanych z rozwojem polityki makroostrożnościowej dla sektora pozabankowego oraz zwrócenie uwagi na kluczową rolę Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego w tym zakresie.

7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

7.1. Plan prac na 2017 r.

W opublikowanym 12 października 2016 r. [dokumencie](#) EBA przedstawił plan prac na 2017 r. (szczegółowe działania i zadania EBA w nadchodzącym roku) oraz wieloletni plan prac na lata 2017–2020 (kluczowe obszary działalności Urzędu).

Plan prac EBA na lata 2017–2020 został podzielony na 7 obszarów strategicznych. Zgodnie z nimi EBA będzie w szczególności:

- kontynuować prace związane z opracowaniem jednolitego zbioru przepisów (*single rulebook*) dla sektora bankowego w UE;
- promować efektywne działania z zakresu zarządzania kryzysowego przeznaczone dla instytucji kredytowych, firm inwestycyjnych i infrastruktury rynku finansowego w UE;
- promować konwergencję praktyk nadzorczych w celu zapewnienia spójnego stosowania regulacji w całej UE;
- identyfikować i analizować trendy, potencjalne czynniki ryzyka i zagrożenia w systemie finansowym UE;
- pracować nad rozwojem wspólnych ram raportowania danych nadzorczych oraz pełnić funkcję centralnego ośrodka do zbierania, wykorzystywania i udostępniania danych dotyczących banków w UE;
- podejmować działania związane z ochroną konsumentów, monitorowaniem innowacji finansowych oraz wspieraniem uproszczenia płatności detalicznych;
- pracować nad zapewnieniem efektywności i wydajności działań EBA.

Jako obszary priorytetowe na 2017 r. EBA wskazał: wskaźnik płynności i dźwigni, ryzyko kredytowe i modelowanie ryzyka kredytowego, plany naprawy oraz wczesnej interwencji, promowanie konwergencji praktyk nadzorczych oraz poprawę ram prawnych dotyczących ochrony konsumentów i monitorowanie innowacji finansowych.

EBA podkreślił, że w 2017 r. można spodziewać się przedstawienia przez KE planów reform regulacyjnych, które będą mogły mieć wpływ na plan prac Urzędu. Do najważniejszych z tych planów zaliczają się: przegląd rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych CRR, wprowadzenie wymogu w zakresie całkowitej zdolności do absorpcji strat (*total loss absorbing capacity*, TLAC), przegląd uregulowań dotyczących bankowej księgi handlowej oraz związane z pracami nad unią rynków kapitałowych zmiany w ramach prawnych dotyczących sekurytyzacji.

7.1. Stanowisko w sprawie przeglądu uregulowań dotyczących dużych ekspozycji

EBA opublikował 24 października br. [stanowisko](#) w sprawie przeglądu uregulowań dotyczących dużych ekspozycji. Dokument jest odpowiedzią na [zapytanie](#) KE w związku z przeglądem CRR.

EBA zbadał wpływ dostosowania europejskich uregulowań dotyczących dużych ekspozycji do standardów opracowanych przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego (Basel Committee on Banking Supervision, BCBS). Na tej podstawie stwierdził, że wskazane jest wzmocnienie podstawy kapitałowej, w odniesieniu do której oblicza się udział dużych ekspozycji¹⁴ –powinien być do niej zaliczany jedynie kapitał podstawowy *Tier 1*, bez kapitału *Tier 2*.

W raporcie EBA przeanalizował również zasadność możliwego stosowania wyłączeń w odniesieniu do pięciu rodzajów ekspozycji. W dwóch przypadkach (ekspozycje w ramach sieci instytucji stowarzyszonych oraz ekspozycje związane z kredytami udzielanymi nawsparcie określonych obszarów gospodarki) EBA opowiedział się za pozostawieniem ich w katalogu ekspozycji podlegających wyłączeniom. W przypadku pozostałych trzech rodzajów¹⁵ EBA zaleca zniesienie możliwości wyłączenia ich spod wymogów. W ocenie EBA powinno to mieć niewielki wpływ na system bankowy, a przyczyniłoby się do uproszczenia wymogów dotyczących dużych ekspozycji, dostosowania regulacji europejskich do standardów BCBS oraz zwiększenia spójności wymogów w różnych jurysdykcjach.

7.2. Konsultacje EBA dotyczące standardów technicznych raportowania wskaźnika minimalnego wymogu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych

EBA opublikował 24 października br. [dokument konsultacyjny](#) w sprawie projektu standardów technicznych dotyczących procedur i szablonów przeznaczonych do informowania EBA przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*) o poziomie wskaźnika minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities*, MREL) ustalonego osobno dla każdej instytucji znajdującej się pod ich jurysdykcją. Ujednolicone standardy umożliwią EBA monitorowanie spójnego stosowania wskaźnika MREL w ramach UE. Konsultacje potrwać do 21 listopada br.

BRRD wymaga, aby organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji informowały EBA o wskaźniku MREL ustalonym dla instytucji podlegających ich jurysdykcji. Dyrektywa upoważnia

¹⁴ Udział dużych ekspozycji jest obliczany jako stosunek sumy ekspozycji banku wobec klienta lub grupy powiązanych klientów do kapitału uznanego. Zgodnie z obecnymi regulacjami kapitał uznany to suma całego kapitału podstawowego *Tier 1* oraz odpowiedniej części kapitału *Tier 2* (do końca 2016 r. w wysokości nieprzekraczającej 50% kapitału *Tier 1*, od 2017 r. – 1/3 kapitału *Tier 1*).

¹⁵ Chodzi o: ekspozycje międzybankowe z terminem zapadalności krótszym niż jeden dzień roboczy i niedenominowane w jednej z głównych walut handlowych, gwarancje stosowane przy kredytach hipotecznych finansowanych emisją obligacji zabezpieczonych hipoteką oraz ekspozycje wobec uznanych giełd.

również EBA do opracowania procedur i szablonów, które mają być stosowane przez organy *resolution* do przekazywania informacji dotyczących wskaźnika MREL do EBA.

Konsultacje dotyczą jedynie procedur i szablonów raportowania wskaźnika MREL przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji do EBA. Nie dotyczą natomiast standardów raportowania tego wskaźnika przez instytucje nadzorowane do organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz krajowych organów właściwych dla tych instytucji.

8. Inne

8.1. Piętnasta runda negocjacji umowy handlowej UE–USA

W dniach 3–7 października 2016 r. w Nowym Jorku odbyła się kolejna [runda rozmów](#) w sprawie transatlantyckiego partnerstwa w dziedzinie handlu i inwestycji pomiędzy UE i Stanami Zjednoczonymi (*Transatlantic Trade and Investment Partnership*, TTIP). W trakcie rozmów negocjacyjnych strony dążyły do zaawansowania prac służących uzgodnieniu kompromisowego tekstu umowy. Wiele uwagi poświęcono kwestiom regulacyjnym, w tym spójności rozwiązań regulacyjnych, technicznym barierom w handlu oraz środkiem sanitarnym i fitosanitarnym. Ponadto kontynuowano rozmowy dotyczące współpracy regulacyjnej w dziewięciu sektorach przemysłu, tj.: motoryzacyjnym, farmaceutycznym, chemicznym, kosmetycznym, odzieżowym, inżynierskim, technologii informacyjno-komunikacyjnych, środków ochrony roślin oraz wyrobów medycznych.

Wyniki dotychczasowych rozmów negocjacyjnych ze Stanami Zjednoczonymi w sprawie TTIP były przedmiotem dyskusji w ramach szerszej debaty dotyczącej przyszłości polityki handlowej UE, przeprowadzonej podczas posiedzenia Rady Europejskiej¹⁶ w dniach 20–21 października. Rada Europejska zaleciła KE kontynuowanie negocjacji ze Stanami Zjednoczonymi dotyczących porozumienia TTIP, które mają doprowadzić do zniesienia barier regulacyjnych w obszarze handlu i przepływu inwestycji między UE a Stanami Zjednoczonymi.

Wyniki zakończonej rundy rozmów negocjacyjnych zostaną omówione 11 listopada br. w trakcie posiedzenia Rady w składzie ministrów do spraw handlu.

8.2. Szósta misja przeglądowna gospodarki Hiszpanii

Przedstawiciele KE i EBC dokonali szóstego przeglądu gospodarki hiszpańskiej w ramach nadzoru prowadzonego od zakończenia programu dostosowań makroekonomicznych w 2014 r. Misja przeglądowna odbyła się w dniach 17–19 października br. Eksperti ocenili sektor finansowy Hiszpanii jako stabilny. Wpływ na jego dobrą sytuację mają m.in.: utrzymujące się ożywienie gospodarcze i niskie koszty finansowania. Przedstawiciele instytucji unijnych odnotowali wzrost jakości aktywów bankowych oraz spadek poziomu NPLs do 10% w ujęciu zagregowanym w połowie 2016 r. Głównym wyzwaniem dla sektora bankowego Hiszpanii pozostaje utrzymanie zyskowności w średnim okresie, zwłaszcza w obliczu niskiego poziomu stóp procentowych i nadal ujemnego wolumenu transakcji finansowych.

Wzrost gospodarczy w Hiszpanii w II kw. 2016 r. utrzymał się na poziomie 0,7% PKB w ujęciu kwartalnym, głównie dzięki dynamice konsumpcji prywatnej, prężnie rozwijającym się inwesty-

¹⁶ Więcej na temat posiedzenia w [pkt 4.1](#).

cjom i eksportowi. KE prognozuje, że PKB kraju wzrośnie w 2016 r. o 2,6% (wartość powyżej średniej UE). W [oświadczeniu](#) z 24 października br. podkreślono, że kluczowe dla dalszego przywrócenia równowagi w gospodarce Hiszpanii jest długofalowe zmniejszenie deficytu sektora finansów publicznych. Konieczne są także dalsze działania w walce z bezrobociem (w sierpniu 2016 r. stopa bezrobocia w Hiszpanii wyniosła 19,5%, co pozostaje najwyższą wartością spośród państw UE). Kolejna misja przeglądowa gospodarki Hiszpanii została zapowiedziana na wiosnę 2017 r.

8.3. Kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa UE–Kanada podpisana

Podczas szczytu UE–Kanada, który odbył się 30 października br., została podpisana kompleksowa [umowa](#) gospodarczo-handlowa (*The Comprehensive Economic and Trade Agreement, CETA*) między UE i Kanadą. Jej celem jest ożywienie wzajemnych relacji gospodarczo-handlowych i ułatwienie tworzenia miejsc pracy. Umowa m.in. umożliwi zniesienie 99% ceł przewozowych, co przyniesie wymierne korzyści europejskim eksporterom przemysłowym oraz rolno-spożywczym, i przyczyni się do zintensyfikowania wymiany gospodarczej oraz handlowej UE. Oprócz ceł umowa znosi również wiele pozataryfowych barier we wzajemnych stosunkach gospodarczych. Jednocześnie zapisy umowy zostały sformułowane w sposób zabezpieczający interesy zarówno europejskich producentów, jak i konsumentów, ponieważ na wspólnotowym rynku do sprzedaży mogą zostać dopuszczone jedynie te spośród kanadyjskich produktów i usług, które spełniają wszystkie unijne wymogi regulacyjne. Ponadto umowa stanowi, że przedsiębiorcy UE będą mogli ubiegać się o udział w kanadyjskim rynku zamówień publicznych. Gdy PE wyrazi zgodę na zawarcie CETA, będzie ona stosowana tymczasowo – do chwili gdy ratyfikują ją wszystkie państwa członkowskie. Tymczasowość w jej stosowaniu będzie się odnosić głównie do postanowień w dziedzinach objętych wyłączną kompetencją UE.

Zapowiedzi wydarzeń w listopadzie 2016 r.

Data	Wydarzenie
2 listopada	Posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
8 listopada	posiedzenie Rady Ecofin
9–10 listopada	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA)
16 listopada	Posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
21–24 listopada	sesja plenarna PE
29–30 listopada	posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA)
30 listopada–1 grudnia	sesja plenarna PE

Wykaz skrótów

ABSPP	<i>asset-backed securities purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami
AHWP	Ad Hoc Working Party on Strengthening the Banking Union, doraźna grupa robocza do spraw wzmocnienia unii bankowej
APP	<i>asset purchase programme</i> , program skupu aktywów
BCBS	Basel Committee on Banking Supervision, Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego
BRRD	<i>Bank Recovery and Resolution Directive</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012
CBPP3	<i>covered bond purchase programme 3</i> , trzeci program Europejskiego Banku Centralnego skupu obligacji zabezpieczonych
CCCTB	<i>common consolidated corporate tax base</i> , wspólna skonsolidowana podstawa opodatkowania korporacyjnego
CETA	<i>The Comprehensive Economic and Trade Agreement</i> , umowa gospodarczo-handlowa między Unią Europejską a Kanadą
CRDIV	<i>Capital Requirements Directive IV</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE
CRR	<i>Capital Requirements Regulation</i> , rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012

CSPP	<i>corporate sector purchase programme</i> , program skupu aktywów sektora przedsiębiorstw
DGSD	<i>Deposit Guarantee Scheme Directive</i> , dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów
EBA	<i>European Banking Authority</i> , Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EBC	Europejski Bank Centralny
EDIS	<i>European Deposit Insurance Scheme</i> , europejski system ubezpieczenia depozytów
EIOPA	<i>European Insurance and Occupational Pensions Authority</i> , Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
ESM	<i>European Stability Mechanism</i> , Europejski Mechanizm Stabilności
ESMA	European Securities and Markets Authority, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
IGA	<i>intergovernmental agreement</i> , umowa międzyrządowa o przekazywaniu i wspólnianiu składek na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji
HTF	<i>high-frequency trading</i> , handel wysokiej częstotliwości
KE	Komisja Europejska
MiFID II	<i>Markets in Financial Instruments Directive II</i> , Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE
MiFIR	<i>Markets in Financial Instruments Regulation</i> , Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 600/2014. z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (EU) nr 648/2012

MREL	<i>Minimum Requirement For Own Funds And Eligible Liabilities</i> , minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych
NPLs	<i>non-performing loans</i> , kredyty zagrożone
PE	Parlament Europejski
PKB	produkt krajowy brutto
PSPP	<i>public sector purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny
Rada	Rada Unii Europejskiej
REFIT	<i>Regulatory Fitness and Performance Program</i> , program sprawności i wydajności regulacyjnej
SRF	<i>Single Resolution Fund</i> , jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji
SRM	<i>Single Resolution Mechanism</i> , jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków
SSM	<i>Single Supervisory Mechanism</i> , jednolity mechanizm nadzorczy
TLAC	<i>Total Loss Absorbing Capacity</i> , wymóg w zakresie zdolności do całkowitej absorpcji strat
TTIP	<i>Transatlantic Trade and Investment Partnership</i> , transatlantyckie partnerstwo w dziedzinie handlu i inwestycji pomiędzy UE i USA
UBBs	<i>unsecured bank bonds</i> , niezabezpieczone instrumenty dłużne
UE	Unia Europejska
UGW	unia gospodarcza i walutowa

Autorzy i źródła

Autorzy

Komisja Europejska – Małgorzata Potocka, Małgorzata Siemaszko, Małgorzata Szcześ

Rada Unii Europejskiej – Maria Majkowska, Małgorzata Potocka

Eurogrupa – Maria Majkowska

Rada Europejska – Magdalena Gąsior

Europejski Bank Centralny – Anna Górska, Agata Łagowska, Martyna Migąła,
Aleksandra Wesołowska, Honorata Wyganowska

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego – Martyna Migąła

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – Martyna Migąła, Krzysztof Osesik

Inne – Magdalena Gąsior, Małgorzata Szcześ, Renata Żak

Zapowiedzi wydarzeń w listopadzie 2016 r. – Magdalena Gąsior, Matyna Migąła

Redakcja

Magdalena Gąsior, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady UE, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

www.nbp.pl

